

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre. . . . 12 kor. Félévre 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ Negyedre 3 „

Lapfoglalónos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII., kerület Akácfa-utca 7-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Vendéglősök kartellje.

A társadalom a nehéz megélhetés, a fokozódó drágaság miatt nagy válságban, szinte bomlásban van.

Az állapot immár annyira fenyegető, hogy a segítség módjaival nemcsak az államnak, hanem egyeseknek, különösen a társadalom egyes osztályainak, érdekköreinek is komolyan kell foglalkozniuk.

Ezt kell tenniük a vendéglősöknek is: mert a vendéglősök üzlete közvetlenül a nép szükségletein alapul.

Ebből következik, hogy a vendéglősök jól felfogott érdeke az, hogy a nép szükségleteit mentől jobban, mentől teljesebben kielégíthesse.

Vagyis a vendéglősöknek nem érdeke a drágaság, mert ebből s ennek fokozódásából az a kényszerűség áll elő, hogy a nép igényeit redukálja s el nem nyomható szükségleteit is csak részben elégíti ki, hogy a végnyomortól, a hajléktalanságtól megóvja magát.

Azaz a szegény ember kénytelen kevesebbet és silányabbal táplálkozni s nemcsak kevesebbet inni, hanem az itálról egészen le is mondani.

Kik sanylik ezt meg első sorban? A vendéglősök.

A megszorult nép az ő asztalukat hagyja el. Ha a drágaság fokozódása tovább tart, a vendéglők forgalma annyira alászáll, hogy a vendéglősipar hanyatlása és bukása menthetetlenül bekövetkezik.

A vendéglősöknek tehát existenciális érdeke, hogy minden törekvést támogasson, a mely a drágaság csökkentésére, a megélhetés könnyítésére irányul.

Sőt nem elég, hogy a vendéglősök ezeket a törekvéseket támogassák, hanem maguknak is a kezdeménye-

zés, a tettek mezejére kell lépniök a drágaság ellen.

Össze kell fogniok, kartellt kell alakítaniok az üzerek lelketlen és türhetlen spekulációi ellen.

Kartelljük mondja ki, hogy az önkényes s a viszonyokkal meg nem okolható drágaságoknak ellenáll.

Állitson össze szabványos árjegyzéket a kartell s mondja ki, hogy egy vendéglős sem vásárol olyan mézáróstól, hentestől, péktől, lisztetől, boltostól stb., a ki a szabványos árszabályt be nem tartja.

Ha a vendéglősök így összefognak, az üzerek kénytelenek lesznek nekik meghajolni, annál is inkább, mert az árszabályt a kartell az ő meghallgatásukkal méltányosan időről-időre állapítanak meg.

Ha a mézárósoknak, pékeknek sikerült a mi megkérdezésünk nélkül kizsarolásunkra kartelt kötniök, miért ne sikerülne ez nekünk, nagyfogyasztóknak, a kiket a méltányosság s a kiszipolyozott közönség érdeke vezetne; mert csak az volna a célunk, hogy a népeknek olcsó eledellekkel szolgálhassunk, hogy jól, rendszeren táplálkozhassék s így nemzetünk erőben és egészségben gyarapodjék.

A vendéglősök ilyenén kartellje volna a legsikeresebb népmentési akció.

Kár lenne elmulasztani!

A bornyilvántartás kötelező. A „Székesfővárosi Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ azzal a kérelemmel fordult a földmivelési miniszterhez, hogy azok a vendéglősök, akiknek borfogyasztása évenként nem haladja meg a 150 hlitert, mentessenek föl a bornyilvántartás vezetése alól. A miniszter elutasította a következő megokolással:

„Magyar királyi földmivelésügyi miniszter,

93348/VIII. 2. szám. A „Székesfővárosi Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“-nak a 150 hliter évi kimérést meg nem haladó forgalommal bíró tagjainak a bornyilvántartás vezetése alól való felmentése iránt hozzám intézett kérvényét oly felhívással küldöm le a közönségnek, hogy értesítse a folyamodót, hogy kérelmét nem teljesíthetem, mert a bornyilvántartás vezetése tárgyában folyó évi május hó 28-án 64200—VIII. 2/1909. sz. a. kiadott rendeletem általános rendelkezéseiből eltérő kivételes intézkedéseket tenni nem kívánok.“

Pedig a mi felfogásunk szerint is a kérelem teljesítése igen megokolt lett volna, mert a kis korcsmárosok egy részének igen nehéz mesterség az irás s ideje sincs rá. Sok zaklatás után a kormány majd belátja, hogy a kérelmet meg kell adnia.

Elismerés az érdemnek.

Ha valaki úgy tölti be hivatását, hogy körén kívül is figyelmet kelt s tiszteletet vív ki magának, úgy ő nem köznapi tulajdonokkal áldatott meg.

Ha valaki már hosszas munkálkodásának gyümölcseit nyugalomban élvezhetné, vagy tovább fáradozhatna vagyona gyarapításán, de nyugalomra nem vágyik, milliókat nem kíván, hanem e helyett kiáll a fórumra s azt mondja, én most dolgozom ingyen, dolgozom azokért, akik pályatársaim voltak. Ilyen kereszt vállalására akkora lelki derékség, akkora önzetlenség kell, amekkorával régen és ritkán találkoztunk, ma pedig bárkitől ilyesmit kívánni az örültséggel volna határos.

Pedig hát az ilyen derékség nem örült agynak álmodása, van még ma is, ha magában áll is, mint az irtott erdő árván hagyott százados tölgye.

Ha zordon is, de fenséges a magányos tölgy élete.

Mindannyiszor ez jut eszembe, valahány-

Fanda Agoston és
Zimmer Péter utóda
Alapított 1820.

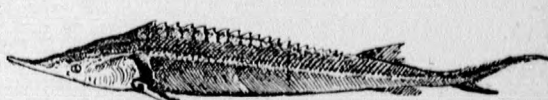
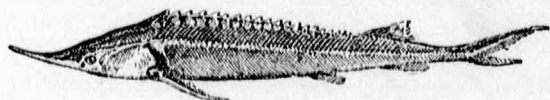
ZIMMER FERENCZ

halászmester Budapesten. Főüzlet: Központi vásárcsarnok, Telefon: 61-24.
Fióközlet V., József-tér 4. szám. Telefon: 62-39. Interurban telefon: 61-24.

A „Balatoni Halászati részv.-társ.“ kizárólagos képviselője.

Sürgőnyezim: Zimmer halászmester, Budap. st.

Az **egyedüli** halkereskedő cég, mely az előkelő háztartásokban és az éttermekben szükségelt **összes** halfajokat **állandóan** raktáron tartja.

Szállít: A legmagasabb királyi udvar és József főherceg ö fensége udvara számára.

„Patyolat“ gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat,

Telefon 51—80.

Budapest, VIII. kerület, Práter-utca 44. szám.

Telefon 51—80.

Ajánlja teljesen átalakított gyárát a tisztelt **vendéglősök és szállodás urak** figyelmébe. A mosásnál különös gond fordítatik a fehérneműek kímélésére.

szor Némái Antalt látom, hallom, vagy a nevét olvasom.

Körülbelül ő volt az első, aki szakmánkból kivált, ő volt az első áthidalója annak az ürnek, mely az iparosvilágot elválasztotta s részben ma is elválasztja a magasabb intelligenciától.

És ő, amikor munkája eredményét elégségesnek találta, nem fordult el tőlünk, nem állt be a több dekórumot szerző társaságba, hanem élünkre pattant s mert mi kishitűek, korlátoltak voltunk arra, hogy magunkért dolgozzunk, hát ő dolgozott helyettünk, a magyar kávéiparért, minden kávéért.

Ezt tette s teszi Némái Antal husz év óta. Aki ezt tette és teszi, megérdemli a legszebb koszorút, a legteltesebb elismerést, mert a legmagasztosabb erénnyel: az önzetlenséggel és szeretettel teljes.

Igy érez, így gondolkodik a »Budapesti Kávéos Ipartársulata« is, amely legutóbbi közgyűlésén a következő határozatot hozta:

»A közgyűlés hálás elismeréssel emlékszik meg Némái Antal elnöknek ebben a minőségben husz éven át szerzett hervadhatatlan érdemeiről. A közgyűlés tudatában van annak, hogy Némái Antalt, amióta csak a társulat kötelékébe tartozik, mindenkor a közérdek vezérelte tetteiben és tudatában van annak is, hogy husz éves elnöki működése alatt önzetlenül, odaadó buzgósággal, lángoló ügyszeretettel, éjjelt nappallá téve fáradozott az ipartársulat érdekében és egyedül az ő érdeme, hogy az ipartársulat anyagilag megerősödött és erkölcsileg is arra a magaslatra emelkedett, amelyen ma áll. — A közgyűlés az összes társulati tagok lelkében élő hálának, tiszteletnek és szeretetnek óhajt kifejezést adni, amidőn egyhangu lelkesedéssel elhatározza, hogy Némái Antal elnöki működésének husz éves jubileuma emlékére külön alapítványt létesít. Elrendeli e végből a közgyűlés, hogy az ipartársulat törzsvagyonából hétezeröttszáz (7500) korona kihatattván, örök időkre »Némái Antal alapítvány« czimen kezeltesse és annak kamatai minden év november havában oly módon osztassanak ki, hogy 5000 korona kamataiban elszegényedett társulati tagok özvegyei, 2500 korona kamataiban pedig szegénysorsu kávéházi munkások vagy ezeknek családjaik részesüljenek. Utasítja a közgyűlés a választmányt, hogy ennek az alapnak a kezelési szabályzatát saját hatáskörében állapítsa meg és a kamatok kiosztása iránt annak idején intézkedjék. Végül utasítja a közgyűlés a választmányt, hogy Némái Antal husz éves elnöki működésének méltó módon való megünneplésére nézve saját hatáskörében tegye meg a kellő intézkedéseket, fölhatalmazván a választmányt, hogy az ezzel fölmerülő

költségeket utólagos jelentéstétel mellett folyósíthassa.«

E határozat egyhangu és lelkes elfogadása után a közgyűlés Upor József alelnök indítványára rendkívül meleghangu üdvözlő táviratot küldött Némái Antalnak, aki betegesen fekszik.

A közgyűlés ékesszavu hódolata méltó Némáihoz, de a kávé-ipartársulat önmagát dicsőítette meg vele.

Panaszok szállodáink ellen.

Amint előző számainkban is irtuk, a kereskedelmi utazók mozgalmat indítottak, hogy a szállodák az ő igényeiknek megfelelően reformáltassanak.

Temérdek tulzott panaszt találtak fel szállodáink mizériáiról s nem egy abszurd kivánalommal állottak elő; de azért szükséges, hogy apróra ismerjük kifogásaikat és követeléseiket.

Éppen ezért ismét reprodukáljuk hivatalos közleményünknek egyik cikkelyét, amelyben Heimlich Salamon zokog és álmodozik szállodáinkról.

Az elégedetlen utazó így elmélkedik:

A néhány héttel ezelőtt Budapesten megtartott orvosi kongresszuson az emberpusztító nyavalyák ellen sikeresen alkalmazandó gyógymódokat magyaráztak tudós professzorok, de arról nem esett szó, miképpen járjanak el világszerte a legradikálisabban azok ellen, kik lelketlen haszonlesésből eredőleg fertőzik meg embertársaikat s siettetik gyors pusztulásukat.

Mi nem tartozunk ugyan a szérumok felfedezőinek lelkes taborába, de többet fogunk használni embertársainknak bármely nagyhangzú mentőszernél, ha megkezdett mozgalmunkat azon az alapon, melyet kezdeményező cikkemben körülírtam s amelyet Kalmár Géza kartársam betérjesztése után a legutóbb megtartott igazgatói ülés egyhangulag magáévá tett, folytatjuk.

Már-már azt hittem, hogy Weisz Izsó lelkes nyugdíjalap-gyűjtő kartársam legutóbb megjelent cikke alapján végleg lekerül a szállodai mizériák ellen felvett küzdelem a továbbfolytatás szinteréről, de úgy látom, mindnyájan egyetértünk abban, hogy legvitálisabb érdekeinket első sorban azzal mozdítjuk elő, ha rendes, tiszta otthont biztosítunk magunknak a megszállandó fogadókban.

Meg vagyok győződve arról, hogy Magyarország szállodásai kivétel nélkül, sőt a legnagyobb készséggel fognak megfelelni felhívásunknak; de úgy vélem, ezzel a felhívással sikerül fölkeltenünk bennük a versenyt, hogy szállodáik tisztasága tekintetében egymást felülmulják.

Egy sötét korszak letűnt napjaira fognak csupán visszaemlékezni, midőn még kifogásolnunk kellett a prostitucziót, mely tolakodó formában leselkedett ránk nap-nap után és megfertőzéssel fenyegette testi épségünket; midőn perben kellett állanunk fizetett ellenségeinkkel, a pikkolótól kezdve végig az egész szállodai személyzettel; midőn barátok helyett egoisztikus érdekesoporttal voltunk körülvéve és megkönyebbüléssel sóhajtnak immár fel, hogy intó szavunk visszhangra

talált s jogos követeléseink teljes mértékben nyertek kielégítést.

Szinte látom már a széles mosolyt tisztelt szállodásaink ábrázatján, amint érkezésünk alkalmával felkísérnek bennünket üde, barátságos szobáinkba, hogy a patyolatfehér nyugvóhely mellett önérzetesen tüntethessenek s jóleső tudattal bocsátanak el a legközelebbi viszontlátásig, hogy sikerült igényeinket minden irányban kielégíteniök.

Egek ura, minő változás fog bekövetkezni mindnyájunk kedélyállapotában.

Körülöttünk csupa derült, barátságos arc, a kölcsönös megértés, a harmónikus együttműködés jegyében. Közledünk egymáshoz.

A borús redők kartársaink homlokán is el fognak simulni, bármily kudarczczal vagy boszúsággal végződjenek napjaik.

A kedves otthon végképpen eloszlatja a legsötétebb lelki emóciók külső megnyilatkozásait.

És mindezt azok érdemének fogjuk beismerni, kik ezután nem csupán profán szállodásaink, hanem testestül-lelkestül barátaink is lesznek.

Mi nyugtjuk a baráti jobbot s remélem, egy lelkes taborra találunk, mely azt igazi bensőséggel megrázza.

Jubileum.

Egy férfit ünnepelnek tisztelői, aki bár a munka embere, mégis a nagyközé sorolható.

Idegenből került hozzánk s hű fia lett hazánknak s egyik legelső tényezője közgazdasági életünknek.

Gerbaud Emilről van szó.

A napokban lesz 25 éve, hogy a Kuglerféle czukrászat élére állt s ezt világhírűvé tette izlésével és művészetével.

Az üzlet jövedelmezősége ma meghaladja az 1,200.000 koronát s ennek nagyobb részét a külföldi kivitel szolgáltatja.

Gerbaud Emil neve világszerte ismeretes s az összes népek inyenczei kalapelve emlegetik a nevét.

Fáradhatlan szorgalom, izlés, találmányosság, ezek emelték magasra s még egyéb, ami mindennél fontosabb: az üzleti tisztesség.

Mindenből valódit, mindenből a legjobbat! ezzel az elvvel hódította meg Gerbaud a világot, aki bár francziának született, de szívével hozzánk gyökerezett.

Jubileuma alkalmából őszinte tisztelettel üdvözljük is, mert nemcsak üzleti összeköttetésben van iparunkkal, hanem szaktársunknak is tekinthetjük, mint a városligeti Király-pavillon bérőljét, amely a magyar vendéglősi büszkesége s ragyogó különlegessége.

Koszorút fonunk homlokára a munka diadalmas hőségének, aki gyártmányaival dicsőséget, elismerést szerzett a magyar névnek.

Még sokáig működhessék hazánk javára!

Kimutatás a fogyasztási adókról.

A pénzügyminisztérium kimutatása szerint a Magyar Szent Korona országaiban és Ausztriában az 1905. és 1906. évben fogyasztási adóink nyers hozadéka 1906-ban 175 millió korona volt, szemben az 1905. évi 147 millió koronával. Ezenkívül befolyt szeszdópótlék, söradópótlék és italmérési illeték címén összesen 30,6 millió korona, az összbevétel tehát 205,6 millió. Ausztria bevételé ugyan forrásból 1906-ban 365 millió, szemben az 1905. évi 340 milliónyi bevétellel. Az emelkedés tehát itt csekélyebb (7,25%) volt, mint Magyarországon (19,05%). Az egyes fogyasztási adókat tekintve, az emelkedés úgy Magyarországon, mint Ausztriában a legnagyobb volt a cukoradónál (35,71 és 12,76%) és a szeszdónál (17,12 és 6,27%).

A fogyasztási adók nyers hozadéka lényegesen másképp oszlik meg Magyarországon, mint Ausztriában. Nálunk a 82 millió koronára rugó szeszdó majdnem felét teszi ki az összbevételnek (46,77%), holott Ausztriában 87 milliónyi összegével csupán 25,32%-át; a boritaladó nálunk 11,92%-kal, Ausztriában 3,55%-kal szerepel; a huszfogyasztási adónál, a cukor és ásványolajadónál a százalékos részesedés tekintetében a két állam között alig van különbség. Nagy azonban az eltérés a söradónál, mert míg nálunk 7,9 millió koronát veszünk be (4,51%), addig Ausztria 78,4 millió koronát (az összbevétel 21,49%-át). Sőt ha a söradópótlék címén nálunk bevett 17,3 millió koronát is figyelembe vesszük, még akkor is nagy a különbség a két állam között. A sörfogyasztás emelkedésével az osztrák behozatal szigorú ellenőrzése mellett söradónkban nagy emelkedés várható. Nagy az eltérés még a szesztermelési adónál, mert míg itt a magyar kincstár bevételé 4,9 millió korona, addig az osztráké csupán 1,5 millió, ami azt mutatja, hogy Ausztriában a pálinkaföldék (kisüstösök) száma jóval csekélyebb, mint nálunk.

Az 1899. évi XVII-ik törvény alapján az átutaló eljárásból folyólag megejtett leszámlolás pénzügyi eredménye a következő:

A szeszdónál az 1905/1906. évadi ideiglenes leszámlolás szerint a magyar kincstár Ausztriától kap 1 millió 767.000 koronát és Bosznia részére fizet 822.000 koronát, tehát végeredményben 945.000 koronát vesz be; a söradónál a bevételi többlet 603.000 korona, cukoradónál 7,827.000, ásványolajadónál pedig 2,031.000, tehát összesen 11 millió 406.000 korona. Hogy károsodásunk minő nagy volt az átutaló eljárás életbelépte előtt, világosan mutatja az a körülmény, hogy — Boszniát számításon kívül hagyva — az Ausztriától átutalás alapján nekünk járó összeg egy évad alatt meghaladja a 13 millió koronát.

Az 1905/1906. évadban az üzemen volt sörföldék száma Magyarországon 90 volt, tehát az előző évadhoz képest emelkedett. Ezek közül 48-nak adója haladta meg a 20 ezer koronát, tehát a multhoz képest hatal szaporodott a nagyobb sörföldék száma. Az üzemen nem volt sörföldék száma 12 volt. Ugyanez évadban 10.000 hektoliternél több sört termelő gyár volt nálunk 34, holott Csehországban egymagában 214, Morvaországban 51, Felső- és Alsó-Ausztriában 54.

Az 1905/1906. évadban Magyarország sörtermelése volt 1,688.000 hektoliter, a multhoz képest 187.000 hektoliterrel több. Ugyanez időben Ausztria sörtermelése 20,4 millió hektoliterre rugott és a multhoz képest 1 millió 322.000-rel emelkedett, tehát csupán az évi gyarapodás mennyisége mennyisége megközelíti évi termelésünket.

Fogyasztási adó alá eső szeszföldéink száma az 1905/1906. évadban 638 volt, a multhoz képest 13-mal több; az osztrákoké pedig 1.403, a multhoz képest 29-el több. A legtöbb szeszföldénk 800 és 1500 hektoliter között termelt (326) és csupán 13 volt, amelynek termelése a 6000 hektolitert meghaladta.

Termelési adó alá eső szeszföldéink száma az 1905/1906. évadban 66.438 volt, a multhoz képest 2.442-vel kevesebb. Ezek közül 66.415 a főzőkészülék termelőképesége szerint általános utján adózik, 20 megváltás és 3 szesz mérőgép jelzése alapján. Tulnyomó részük (45.870) gyümölcsöt dolgozott fel; 41.068 szeszföldé adója nem emelkedett fel 30 koronán és csak 20 fizetett többet 6.000 koronánál. Ausztriában a termelési adó alá eső szeszföldék száma jóval kevesebb, mitn nálunk (37.821) és a nagyobb szeszföldék aránya kedvezőbb.

Az 1905/1906-ban termelési adó alá eső szeszföldék általános termelésre bejelentett Magyarországon 63.000 hektoliter tiszta alkohol, Ausztriában 17.000 hektoliter.

Fogyasztási adó alá eső szeszföldékben termeltetett Magyarországon 976.000 hektoliter, Ausztriában 1,609.000 hl. Szeszt adómentesen használtak fel Magyarországon 13,7 millió hektoliterfokot, míg Ausztriában 24 milliót.

Ebből a kimutatásból is látszik, hogy a fogyasztási adók hozadékában a boradó aránylag oly csekély százalékkal szerepel, hogy könnyen volna pótolható a szeszdó fölemelésével, sőt ötvenszeres jövedelemmel volna helyettesíthető a szeszmonopolium révén.

Miért vonakodik tehát az állam az erkölcsi és közegészségi okokból kívánatos boradó eltörlésétől s a szeszmonopolium létesítésétől?

Helyünk a kamarában.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara választások előtt áll, decemberben ujja alakul.

Aki bennünket a kamarában képviselt s ott avatott szószólónk volt, Stadler Károly, nincs többé.

Vajjon ki kerül az ő helyére, egyáltalán vendéglős lesz-e s ha az is, méltó utóda lesz-e Stadlernek?

A kamarai választások izgalmi már áthatották a kereskedelmi és ipari világ minden rétegét, egyedül a vendéglősök viselkednek úgy, mintha az előkészületekről mit sem tudnának, vagy mintha a választások s az egész kamara őket csöppet sem érdekelné.

Pedig a kamarák a kereskedelem és ipar legfőbb szervei, amelyek törvényes befolyást gyakorolhatnak a kormányra, azzal szinte kooperálnak, ezért szükséges, hogy a kamarákban a kereskedelmi és ipari világ szellemi kiválóságai foglaljanak helyet s hogy azokban minden iparág képviselve legyen.

Tekintsük tehát Stadler helyét jogos örökünknek, vindikáljuk magunknak s töltsük be oly egyénnek, aki tud is, akar is.

Jól írja a »M. Kereskedők Lapja«:

Tény, hogy a kereskedelmi kamarai intézmény az életben nem vált azzá, aminek a törvény szerint lennie kellene, dacára annak, hogy például a budapesti kamara vezetősége és különösen tisztviselői kara feladatának magaslatán áll. Nem mondható szeszességéről és mindenki, akinek módja van a kamarai teljes üléseket végighallgatni, tudja, hogy a tagok között elég nagy számban vannak olyanok, akik sem általános intelligencia, sem szakképzettség dolgában nem állanak oly színvonalon, amely véleményüknek megfelelő súlyt tudna kölcsönözni. Az erélyes és kiváló elnökök gyakran egész tekintélyt kell latba vetnie, hogy a tanácskozásnak elmucajósodását és kupak-tanácsszerűségét megakadályozza és bizony a kereskedelem és ipar komoly, súlyos kérdéseinek a tárgyalásába ugyancsak gyakran belevegyül az önkéntelen humor. Seregszemlét tartva a kamarai tagok felett, sajnálattal kell látnunk, hogy nagy része nem felel meg azoknak a kellekeknek, amelyekről függ a kamara méltósága, véleményének sulya, állásfoglalásának tekintélye. Hiába itt minden kertelés: a kamara nem foglalja magában a fővárosi kereskedők és iparosok elite-jét, a legkiválóbbakat, legtehetségesebbeket.

Pedig a kereskedelmi és iparkamarának hivatásánál fogva egyesíteni kellene a maga kebelében a kereskedők és iparosok legkülönb egyéniségeit, az igazi kiválóságokat. A kamara elvégre is hatóság jogkörrel felruházott és mint ilyen, a legfontosabb érdekképviselő, amelyben a kereskedelem és ipar autonómiája a saját ügyeinek intézésében a legideálisabb, mert állami elismeréssel jut kifejezésre. A kamara, mint a törvényelőkészítésben is véleményező fórum, az állam egész közgazdasági politikájára nagy befolyást gyakorolhat. Szava nagy sulyal eshetik a latba és a törvényhozásnak becses utmutatásául szolgálhat. A papiron, eszményileg a kamara ily fontos funkcionárius.

S ha nem töltheti be feladatát, ennek csak a választók közönye és butasága az oka.

A pálinka ellen

A pálinka-ivás ellen régóta folytatott harczunk, ha még sikerrel nem is dicsekedhetünk, eredménytelennek még sem mondható.

Legutóbb a szőlősgazdák országos egyesülete foglalkozott a kérdéssel úgy, amint következnek:

Drucker Jenő dr. igazgató jelentette, hogy az alkoholelles szövetség átiratot intézett egyesületünkhöz, melyben hathatós támogatásukat kéri a pálinka-ellenes körök felállítása érdekében, ahol is a borfogyasztással a pálinkafogyasztás kiszoríttassék. Együttal a jelenlévő dr. Szentkirályi Sándort, az alkoholelles szövetség titkárát felkéri javaslatának előterjesztésére.

Szentkirályi Sándor hosszabb beszédben rámutat arra, hogy a pálinkafogyasztás az országban igen nagy mérveket

COGNAC **CZUBA-DUROZIER & CIE**
FRANCZIA COGNACGYÁR PROMONTOR.
ALAPITTATOTT 1884.

Vidéki szállodáink.

ölt, ami azután a lakosság erkölcsi és anyagi romlására vezet.

Ezen nagymérvű pálinkafogyasztás ellen küzd az alkoholelles szövetség minden erejével. Eddigi tapasztalatai szerint a pálinkafogyasztást leginkább a borral szorítható ki. Javaslatra az volna, hogy minden községben legalább ugyanannyi pálinkaelles kör állíttassék fel, mint amennyi italmérési engedély adatott eddig ki. Tudvalevő, hogy az állam minden ilyen körnek korlátozott italmérési engedélyt ad, tehát az ilyen körökben a bor árát olcsóbbra lehetne megállapítani, mint azt a kocsmárosok adják. Ezen pálinkaelles köröket borral közvetlenül a termelők látnák el, még pedig palackokban, saját pecsétjük alatt s így kikerülhetne az, hogy a kör gazdája azt pancsolja. Ezen körök mindenki tagja lehetne külön tagdíj nélkül, ha kötelezi magát arra, hogy ezután pálinkát nem iszik. Kéri az igazgató-választmányt, hogy javaslatát elfogadva, bizza meg az igazgatót a további intézkedések megtételére.

Elnök köszöni a választmány nevében az érdekes előadást s úgy a maga, mint a bortermelők részéről nagyon kívánatosnak tartaná, ha egyesületünkkel karöltve a pálinkafogyasztást a borfogyasztás előnyére kiszorítaná.

Hertelendy Ferenc javaslatára az, hogy egy bizottság küldessék ki a vezérlevél megállapítására, mely bizottság hivatalosan a választmányhoz beszámol.

Elnök a választmány egyhangú határozatából az igazgatót bizza meg egy bizottság összehívására és a további intézkedések megtételére.

Tehát megint született egy tárgyaló és tanácskozó bizottság, hogy dajkálójá legyen egy fölösleges ideának.

Pálinka-ellenes köröket akarnak alapítani, amelyek tulajdonképpen bormérések lesznek.

Szerintük ezeknek a köröknek az alakításával csak a pálinka ellen való sikeres küzdelést nehezítik meg.

Sokkal nagyobb eredményt érnének el, ha a boradót törölnék el, a pálinkamérések számát redukálnák, a vasárnapi és ünnepi zárvatartásukat elrendelnék s hétköznapi üzleti idejüket is rövidebbre szabnák.

A boradó eltörlése módot adna, hogy a vendéglősök tiszta borokat olcsón adjanak s így a nép rendelkezésére nemcsak egyes exkluzív körökben, hanem minden vendéglőben és kocsmában tiszta bor állna rendelkezésére.

A pálinka-ellenes körök alakítása sok időbe kerül és csak kevés helyütt fog sikerülni s ahol sikerül is, ott sem a pálinkást fogja rontani, hanem csak a tülön-tül megadóztatott vendéglőket.

Már pedig vendéglőkre szükség van az idegenforgalom, a közélet és a társasélet szempontjából.

A vendéglősipar művelődési tényező, tehát nem szabad ennek elnyomására törnünk semmiféle eszme érdekében.

Annál kevésbé szabad ezt oly eszme nevében követelnünk, amelynek éppen a vendéglősök voltak első hirdetői s legbuzgóbb sürgetői.

A népet csakis a vendéglősök segítségével lehet a pálinkától elszoktatni; tehát a vendéglősöket oly helyzetbe kell juttatni, hogy ezt a missziójukat teljesíthessék.

Minap a kereskedelmi utazók egyesülete emelt sokféle és súlyos panaszt a vidéki szállodák ellen, szövetségi közgyűlésünk alkalmából pedig a »Pesti Hírlap« »Esti levelező« Zsol t-ja kesereg a vidéki szállodák, illetőleg vendégfogadók elmaradottságán.

Nem akarjuk állítani, hogy vidéki szállodáinknál nincs hiba, nincs hiányosság; de azt meg bizony mondhatjuk, hogy a helyzet nem oly sötét, amint ezt a panasztevő urak látják.

Vidéki szállodáink nagy fejlődést mutatnak. Nemcsak nagyobb városainkban, hanem a kisebbekben is épültek új, modern berendezésű szállodák, amelyek szakavatott vezetés alatt a méltányos követelményeknek megfelelnek.

Egy azonban kétségtelen, hogy egy kicsiny, gyér-forgalmu városkában a vendég okosan nem állhat elő ugyanolyan követelésekkel, mint egy nagy városban.

Egy ilyen kisvárosi szállodás nem tarthat nagy személyzetet, tehát a kiszolgálás lassúságáért elnézéssel kell lennünk. Arra is készen kell lennünk, hogy nem kapunk oly gazdag étlapot, mint a »Hungáriá«-ban, hiszen az a szállodás nem számíthat többre 2—3 étkező vendégnél. Ilyen körülmények között egy kisebb városka szállodájától okosan és jogosan egyet várhatunk meg: a szobánál tisztaságot, ételnél, italnál izességet és jószágot, a kiszolgálásnál becsületes igyekezetet s a számlánál méltányosságot.

A vidéki szállodákat illetőleg nekünk is gazdag tapasztalataink vannak s mondhatjuk, hogy azok legtöbbje e minimális követelményeknek megfelel. Ahol nem így van, ott nemsokára kopogtatni szokott a nemezis a kapzsi vagy hanyag szállodás ajtaján.

Másképpen vagyunk a falusi szállodákkal, illetőleg vendégfogadókkal. Ezeknél idegenforgalomról alig beszélhetünk; de azért a legkisebb falu vendégfogadása is köteles legalább 2 vendégszobát tartani, még pedig tisztán, fogadásra készen; mert így írják ezt elő a vármegyei statutumok.

Ha aztán mégis akad falu, ahol nincs vendégszoba, avagy megfelelő tisztasága és berendezésű nincsen, akkor ennek két oka van: egyik, hogy abban a faluban megszálló vendég nem szokott megfordulni; másik, hogy a hatóság nem törődik a dologgal s így nem gyakorolja a köteles ellenőrzést.

Lehet még egy harmadik oka is s ez az, hogy ilyen kis faluban ritkán téved hozzáértő, mesterségének és mesterségéből élő vendéglős.

Ha az első két ok forog fenn, azon Zsol t ur s más meggyötört utas könnyen segíthet. Panaszt tesz az ellenőrzést elmulasztó hatóság ellen. Tapasztalásból tudjuk, hogy az ilyen panaszok nem maradnak hatástalanok.

A harmadik ok orvoslása már nehezebb. Ezt csak úgy hárihatjuk el, ha Zsol t ur és minden utas a vendéglősök országos szövetsége mellé áll s támogatja ennek azt a törekvését, hogy a vendéglősipar képesítéshez köttessék. Ez elsősorban a közönség érdeke.

Ugyanis ezzel a vendéglősök azt akarják elérni, hogy iparukat hozzá nem értő, pusztán a vendégek kizsárolására spekuláló, kétes existenciák ne gyakorolhassák. Ezzel egyttal azt is elérik, hogy iparuk gyakorlásának módját testületük ellenőrizhetné s így a vendéglős-iparból lassan-lassan kiküszöböltetnék mindaz a téves, rossz szokás és eljárás, ami miatt a vendégek most joggal bosszankodtak és panaszkodnak.

Hogy vendéglős-iparunk az ország leg-

félreesőbb pontján is megfelelő színvonalra emelkedjék, ez iparunk képesítéshez kötöttségétől függ s hogy valóban erre a színvonalra emelkedjék, ez meg hazánk kulturális érdeke.

Kulturális érdeke, mert a vendéglő nemcsak a fizikai restaurálás helye, hanem — különösen vidéken — szellemi központ is; de kulturális érdeke azért is, mert a fejlett vendéglősipartól függ idegenforgalmunk fejlődése, fokozódó állandósulása.

Éppen ezért azok, akik észreveszik vendéglősiparunk hiányait, vegyék észre és támogassák a vendéglősöknek azt a törekvését is, amely éppen e hiányok megszüntetését célozza.

A bortörvény végrehajtása.

A földművelési miniszter a múlt év végén 112.000 szám alatt rendeletet adott ki a borhamisításnak és a hamisított bor forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1908. évi XLVII. törvényczikk végrehajtásáról.

A minden körülményre kiható rendeletet minden vendéglősnek kell ismernie, éppen ezért annak közlését ezennel megkezdjük.

I. FEJEZET.

1. §. A bor meghatározása.

Az 1908:XLVII. t.-cz. 1. §-a a »bor« fogalmát, vagyis azt határozza meg, hogy ezen törvény szempontjából mit szabad és mit kell »bor« elnevezés alatt érteni. Ezen fogalom meghatározás szerint »bor« elnevezés alatt az a szeszes ital értendő, mely kizárólag a szőlő levéből (szőlőmustból) erjesztés útján állított elő.

E szerint tehát a »bor« elnevezést csakis az ilyen italokra szabad használni és bor gyanánt csakis ilyen italt szabad raktározni és forgalomba hozni.

2. §. A borkezelésnél megengedett eljárások.

A törvény, természetesen, megengedi azokat az eljárásokat, amelyek az okszerű pinczekezelés szempontjából szükségesek, hogy azonban e tekintetben kétség ne lehessen, a törvény a 2—4 §§-ban egyenként fel is sorolja, hogy minő eljárások vannak a jelzett célból megengedve és minő anyagokat szabad használni a must, illetőleg a bor kezelésénél megengedett eljárások végrehajtására.

Habár a bortörvény idevonatkozó rendelkezései eléggé világosak, ezekhez félreértések kikerülése végett még a következő §-okban foglaltakat jegyzem meg.

3. §. Édes ürmös.

A must befőzését a törvény 2. §-ának a) pontja csakis édes ürmös készítése céljából engedi meg. E szerint a mustot csupán akkor szabad befőzni és ez uton süriteni, ha az illető abból ugynevezett »édes ürmös«-t vagy más néven »főtt ürmös«-t akar készíteni. Ezen borok előállításához tehát az ürmő hozzáadása kötelező, ugy hogy ürmő nélkül a must befőzése útján nem szabad édes bort vagy ugynevezett főtt bort készíteni. Ellenben az ilyen édes ürmös készítéséhez az ürmön kívül a törvény 2. §-ának d) pontjában említett más fűszerek is használhatók. A tokaji borvidéken termelt mustra nézve kivételt tesz a törvény, mert annak 16. §-a szerint a tokaji borvidék területén termelt mustnak főzés útján való besüritése tilos s e tilalom egyaránt kiterjed a tokaji borvidékbe tartozó községek határában bárhol, akár hegyi, akár síkfekvésű (kerti) vagy homoktalajú szőlőben termelt mustra és borra. Ezen kivételes rendelkezésnek az a célja, hogy a tokaji borvidék területén kizárassék minden olyan eljárás, amely a tokaji aszubborknak más édes borral való hamisítását lehetővé tenné.

4. §. Kénezés.

A must és a bor kénezése tiszta kénnel van megengedve (T. 2. §. b). Kénezés alatt azt az eljárást értjük, mikor a hordóban kénessavat (kéndioxydot) fejlesztünk oly célból, hogy a mustra vagy a borra ártalmas penészeket és élesztősejteket elpusztítsuk, illetőleg ezeknek szaporodását és működését megakadályozzuk. A kénezés kénnek vagy ugynevezett kénszeletnek, t. i. kénbe mártott szövet- vagy papirszeleteknek a hordóban való elégetése útján történik. Az e célra használt kénnek azonban feltétlenül tisztának kell lennie, tehát sem arzént, fahéjat, szegfűszeget vagy más fűszereket, sem más anyagot nem szabad tartalmaznia.

Megjegyzendő, hogy ha a kénezés tulságos mértékben történik, az egyrészt hátrányára van a mustnak, illetőleg a bornak, mert az erjedést és utóerjedést késlelteti, a bor érését s a zamat kifejlődését hátráltatja, a bor színét halványítja, továbbá a kénessavnak a hordó dongáin átszűrődő levegő élyenével való egyesüléséből kénsav keletkezik, amely a bort további vegyi folyamatok útján savanyubbá teszi; — másrészt pedig az egészségre is ártalmas, mert emésztési zavarokat és főfájást okoz, különösen akkor, ha a kénezés fogyasztás alatt álló borral történik.

A bor tulságos mértékben való kénezése, továbbá a kénezett bornak idő előtt való fogyasztásra bocsátása, illetőleg a fogyasztás alatt álló bor kénezése tehát annál is inkább kerülendő, mert ez esetleg a közegészségügyi törvények és szabályok alkalmazását vonja maga után.

5. §. Savtalanítás.

A must, valamint a bor savtalanítása alatt (T. 2. §. c) a must vagy bor savtartalmának csökkentése értendő, amire akkor lehet szükség, ha a must vagy bor tulságosan savanyu. E célra a törvény szerint csupán tiszta szénsavas meszet szabad használni, amely a kereskedésben tiszta, lecsapott (praecipitált) szénsavas mészt elnevezés alatt kapható. Általában azonban ajánlatosabb a tulságosan savanyu bort lágyabb borral való házítás által javítani.

(Folyt. köv.)

Társas reggelik.

November 5-ikén: Petánovits József »Metropol« szállodájában VII., Rákóczi-ut 58.

November 12-ikén: Özv. Jahn Edéné vendéglőjében VII., Király-utca és Valeró-utca sarok.

November 19-ikén: Schell József vendéglőjében. IX., Bokréta-utca 20.

November 26. Bokros Károly éttermében. VI., Andrássy-ut 25.

December 3. Fürst Tivadar vendéglőjében. VII., Aradi-utca.

December 10-ikén: Pelzmann Ferenc »Pannónia« éttermében. VIII., Rákóczi-ut 5.

December 17-ikén: Kommer Ferenc »Vadászkürt« éttermében. IV., Türr István-utca 5.

December 24-én Karácsony előestéjén és december 31-ikén Sylvester napján nem tartatik reggeli.

Löwenstein M. utoda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító (IV., Vámház-körut 4. Telefon 11—24. *Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kávéházainak állandó szállítója.* Fióküzlet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11—48.)

„Jó barátok“ összejövetelei:

November 10-én Korl Istvánnál, VIII., Orczi-ut 26.

November 17-én Schaffer Hubertnél IX., Remete-utca 7. szám.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ezüstlakodalmom. Mayer Ferencz fővárosi vendéglős kartársunk és nemesszivü kedves neje folyó hónap 2-ikán ünnepelték boldog házasságuknak 25-ik évfordulóját. Az ünnepélyen, mely szűkebb családi körben folyt le, részt vettek Mayer Ferencz Arany János-utcazi nagyvendéglőjének főzsvendégei, köztük *Koher, Kuzma* és *Hacker* fővárosi előkelő polkárók. Jelenvolt az összes személyzet, kik testületileg üdvözölték a jubilánsokat. A személyzetet *Sipos Benő* főpincér, *Kiss Pál, Lóky Gyula* és *Rösner János* éthordók képviselték, kik közül az utóbb említett Rösner János már 25 éve van Mayer Ferencz szolgálatában. Jelen volt a család számos jó barátja, ugy szintén a jubiláns házaspár egy fia és két szép leánya. Az ünnepélyen Mayer Ferencz szép beszédben köszönte meg az őket ért megtiszteltetést, személyzetéhez igazi atyai szeretettel fenkölt szellemü beszédet intézett, reményét fejezvé ki a barátságos és békés jó viszony fentartására, mely ezideig köztük régidőktől fogva példásan fenállott. Mayer Ferencz kitünő kartársunk ezüstmennyegzőjéhez mi is őszinte szívvvel gratulálunk, kívánva, hogy aranylakodalmát is megérhesse erőben és egészségben.

Eljegyzés. *Perényi László* m. kir. postatizt eljegyezte *Bencsetz Mártha* kisasszonyt, özv. *Bencsetz Istvánné* bájos és kellemes leányát, kinek *Urs Simon* kartársunk és kedves neje a nevelőszülei. Isten áldása legyen a kötendő frigyén!

Esküvő. *Bischoff Ödön* fővárosi vendéglős f. hó 18-án délután 6 óraker fogja tartani esküvőjét *Hornos Juliska* kisasszonnyal a terézvárosi plébánia templomban. A tiszta szerelemből kötendő frigyén legyen Isten áldása.

Vendéglőátvétel. *Bischoff Ödön* fővárosi vendéglős kartársunk Városház-utcazi vendéglőjének a ház lebontása miatt való felhagyásával átvette a Nagymező-utca 3-ik szám alatt levő „Régi kéményseprőhöz“ címzett vendéglőt, melyet f. hó 6-án este 6 óraker fog ünnepélyesen megnyitani. Sok szerencsét.

Dénes Miklós vendéglős. *Dénes Miklós*, a győri vasuti vendéglő volt főpinczére, Győrött, Kálvária-utca 5. számú Hecht-féle házban a mai kor igényeinek megfelelő kényelemmel berendezett vendéglőt nyitott. A vendéglői szakban évek során át szerzett sokoldalú tapasztalatai és neves bortermelőkkel biztosított közvetlen összeköttetései folytán abban a kedvező hely-

zetben van, hogy izletes ételek és tisztán kezelt, természetes borok előzékeny kiszolgálása által vendégeinek igényeit teljes megelégedésre kielégítheti s így a közönség bizalmát s pártfogását kiérdemelje.

Nemesség-adományozás. A király *Glattfelder* Jakab budapesti kocsigyárosnak és törvényes utódainak, a hazai kocsigyártó-ipar fejlesztése körül szerzett érdemeiért, móri előnévvel a magyar nemességet adományozta. *Glattfelder-t* méltán érte ez a kitüntetés, mert nemcsak mint iparos kiváló, hanem mint polgár is ékes hazafiui érényekkel. Szívüől üdvözöljük!

Az Első magyar részvény-serfözde igazgatósága megállapította az 1908/9-iki mérleget és elhatározta, hogy a közgyűlésnek részvényenként 100 K = 33¹/₃ osztalék kifizetését hozza javaslatba. Az osztalék az előző évben 200 K volt.

Jubiláló egyesület. A pozsonyi pinczergyűlet 1910 május 6-án zászlószenteléssel, fényesen ünnepli meg fennállásának 30-ik évfordulóját.

Halalozás. *Németh József* főpinczér életének 54-ik évében jobblétre szenderült. Temetésén kartársai nagy számban vettek részt. Béke poraira!

Eladások. Pöstyénben a Rónay-féle szállót *Erdődy Imre gróf*, a fürdő tulajdonosa vette meg 1.200.000 koronáért s 25 évre bérebe adta a Winter testvéreknek. A fiúmei „De la ville“ szállodát *Szentgyörgyi Ferencz*-től ifj. *Buday Károly* vette meg.

Uj kávéház. Kassa főterén *Berger Lajos* fényes kávéházat alapított.

Gyász. A budapesti vendéglős-gárda egy régi, érdemes tagja költözött el az élők sorából. *Kastel Mihály* erzsébetfalvi birtokos okt. 22-én, 61 éves korában elhunyt. Béke hamvaira!

Adomány. *Pallai Miksa*, a Deák Ferencz-szálló tulajdonosa, újabb tanujelét adta nagylelkűségének és bőkezűségének. Tíz koronát küldött az Echmann-telepi iskola harmonium-alapja javára.

Szálloda-átvétel. Karczagon a városi nagy-szállodát *Frisch Vilmos*, a sátoraljaujhelyi „Club“-kávéház tulajdonosa vette át s a modern igényeknek megfelelően alakította át.

Vendéglő-megnyitás. A Városház-utca 3. szám alatt levő „Régi zenélő óra“-hoz címzett Kass-féle vendéglőt *Verbőczy Lajos* szaktársunk vette át s október 31-én ünnepélyesen nyitotta meg. Kitünő italaival s magyarul, háziasan főtt étkeivel egyszerre meghódította a közönséget. Specialitása, hogy délelőti 10 óraker tányér- és csont-hus kapható zöldséggel, levessel és tormával. Este 7 óraker megint kapható frissen főtt husleves és főtt hus. Pénteken reggelire, ebédre és vacsorára szegedi halászlé.

Orvászár Verseczen. Versecz városában f. évi november 21. és 22. napján nagyarányu *bor-kiállítás* és *borvásár* lesz s ebből az alkalomból igen érdekes és tanulmányos tárgysorozattal országos borászati kongresszust is tartanak. A kiállítás és

Singhoffer M. József

halászmester

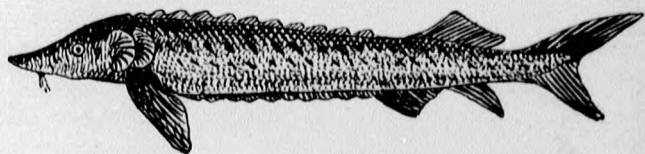
Budapest, Központi vásárcsarnok,

Lakás: Fővámter 10. szám.

Élő nemes pontyok bármely nagy mennyiségben kaphatók.

Édes vízi és tengeri halnagykereskedés, mely állandóan tart nagy halkészletet élő és jegelt halakban, vidéki rendelések a legpontosabban és megbízhatóan eszközöltetnek, háztartás és éttermek részére

vásár védnöke *Kossuth Ferencz és Darányi Ignác*. A rendezőség élén maga a vármegye főispánja, dr. *Nehrebeczky György* és a város polgármestere, dr. *Reinha István* állanak. Minthogy ezen a kiállításon és vásáron a délvidek borai teljes számban lesznek képviselve s a vásár előnyös kötetéseket ígér, ajánljuk, hogy a vendéglősök borkészletük előnyös kielégítése végett mentől számosabban keressék föl.

Halálozás. *Gebauer Antal*, a budai „Fiumeszálló” vendéglőse, okt. 26-án, 33 éves korában elhunyt. Halálát özvegye s két árvája siratja.

Hetivásárok jegyzéke. A „Magyar Utazó Kereskedők Egyesülete” kiadásában a Magyarország területén tartatni szokott hetivásárok betűrendes jegyzéke megjelent. A könnyen kezelhető, kis zsebkönyv alakú, tetszetős formájú, nagy hiányt pótló füzetecskének, a mely a legújabb, október 7-iki állapot szerint betűrendben teljes jegyzékét adja a magyarországi hetivásároknak, az ára 40 fillér.

A jövő évi löversenyek. A magyar lovarogyélet már véglegesen megállapította a jövő évi versenyeinek határnapjait, a melyek ismét a futtatások szaporítását jelentik. A jövő évi versenynapok a következők: Budapest május 5, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 16, 18, 19, 21, 22. Alag: június 29, 30, július 2, 3. Budapest: augusztus 14, 15, 17, 18, 20, 21, 23, 25, 27, 28, 30, szeptember 21, 22, 24, 25, 27, 29, október 1, 2, 4, 6, 8, 9, 11.

Rechtórisz térfoglalása. Ez a jónevű, régi vendéglős-familia rátermettségével és szorgalmával egyre nagyobb szerephez jut iparunkban. Ugyanis, mint örömmel halljuk, *Rechtórisz Samu*, a kinek VI. ker., *Szivutca 30.* sz. alatt van kedvelt, nagyforgalmu vendéglője, most az V. ker., *Katona József-utca 6/a.* sz. alatt díszesen berendezett vendéglőt nyitott, melynek vezetését testvéröccsére, *Rechtórisz Mártonra* bizta. *Rechtórisz Samu*, a ki Szivutcai vendéglőjében oly kiváló bizonyosságát adta szakavatottságának, Katona-utcai vendéglőjére is méltó vezetőt talált testvéröccsére, *Rechtórisz Márton* személyében, a ki szintén tapasztalt s hivatott munkása szakmánknak. A Katona-utcai *Rechtórisz-vendéglőt* tehát bátran és melegen ajánlhatjuk olvasóink figyelmébe.

A Dréher Antal serfőzdei rt. az 1908/9. üzleti évben 11.402,370 K bruttó bevétellel dolgozott. Ebből az áthozat 51,497, a kamat 128,798, az ingatlan-jövedelem 80,127, a sörüzem hozama 11.193,445 K. A kiadások ezzel szemben így alakultak: serfőzdei ingatlanok 517,389, különböző ingatlanok 34,439, gépberendezések 209,985, adó 140,000, kétes követelések 53,074, istálló és fuvarozás 412,723, költség 1.408,078, szerszám és leltár 44,997, kádárműhely 596,061, alapítási költség 74,094, termelési adó és termelési pótdó 6.584,250, értékcsökkenési tartalék 610,809 K. A tiszta nyereség 767,958 K.

Derék asztaltársaság. Nyiregyházán a pinceszerek „Jó barátok” asztaltársasága két év alatt 1471 koronát fordított jótékony célra. A társaság tőkéje most 991 korona 71 fillér. Az asztaltársaság újból alakulván, elnökéül ismét a fáradhatatlan *Ender Imrét* választotta.

Szeged vezet. A szegedi tanács felvilágosultságának, igazságérzetének sok jelét adta. Így legutóbb is. A *Stefánia-sétány* bérletére valami *Buchwald Ármin* nevű üzér ajánlatot adott be. A tanács elutasította az ajánlatot azzal a megokolással,

hogy *Buchwald* nem szakember. A városi hatóságok így pótolhatnák a törvény hiányait.

Már nem érdemes kivándorolni. Amerika megszűnt a busás kereset hazája lenni. Newyork területén nagy a pangás, egyre nő a munkahiány s csökken a bér. A State Departemont of Labor legújabb jelentése az 1908-ik válságos esztendő ipari viszonyaival szemben nem mutat nagy haladást. Mert igaz ugyan, hogy a munkanélküliek száma ma jóval kisebb, mint volt az elmúlt esztendőben, de ezt az eredményt nem annyira a kedvező munkaviszonyok, mint inkább a gyermekmunkások rohamos szaporodása idézte elő. New-Yorkban például ez év április, május és június hónapjában 7747 gyermek kapott munkára jogosító igazolványt, akkor, a mikor az 1908-ik esztendő ugyan-e hónapjaiban 5291 gyermek és 1907-ben csak 4383 gyermek vette ki munkára jogosító igazolványát. És a mi áll New-Yorkra, az áll az állam többi városaira is. A State Department of Labor adatai szerint New-York város területén ez év második negyedében 62 esetben sztrájkoltak s a sztrájkolók száma 18,611 volt. Konstatálja a jelentés azt is, hogy a munkabér az 1907-ik évi munkabérrel szemben 10 százaléknyi csökkenést mutat. A megélhetés napról-napra nehezebb lesz. A husárának a múlt hetekben történt emelkedésével egyidejűleg emelkedett majdnem az összes élelmiszereknek az ára s bár lassan, de folytonosan emelkedik a többi életszükséglet ára is. A tröszt-áraknak, vagyis a nagyban való eladásnak ár-emelkedésénél jóval nagyobb az ár-emelkedés a kicsinyben való árusításnál, a minek az oka az, hogy a kiskereskedőt aránylag keményebben sújtotta a válság, mint a trösztöket, minek folytán lázasabban sietnek pótolni a veszteséget. A Bradstreet-ügynökség kimutatja, hogy nemcsak New-Yorkban, hanem az Egyesült Államok egész területén az utolsó 15 esztendőben az élelmiszerek és ruházati cikkek ára átlag 50 százalékkal emelkedett, vagyis a mely cikkekért 1904-ben egy dollárt (5 koronát) fizettek, azért ma egy dollár és 50 centet (7 korona és 50 fillért) fizettek.

A mustról. A vendéglősök szempontjából is fontos tudni, hogy a must mily összetételű a bogyó különböző részeiben. A szőlőbogyó tudvalevőleg mustnyeres tekintetében három részre oszlik: a héjra, husra és a mag körüli keményebb sejtekre. Nézzük, hogy a bogyó ezen egyes részeiből kisajtol must milyen összetételű? Tirolban végeztek e tekintetben kísérleteket, a melyeknek eredménye a következő: legtöbb cukrot tartalmaz a husból nyert must, azután következik a héjából nyert must, legkevesebb cukrot pedig a mag körüli kemény sejtekből kapott must tartalmaz. A sav tekintetében más az arány: legtöbb savat a mag körüli sejtekből nyert must szolgáltat, azután következik a hus, feltűnő kevés savat tartalmaznak ellenben a héjak. A cukormentes vonatanyagtartalom (az összes szilárd részek a cukor kivételével) éppen fordított viszonyban áll a cukorral szemben: legkevesebb cukormentes vonatanyag van a husban és legtöbb a mag körüli sejtekben, a héjak e tekintetben közbülső helyet foglalnak el. A bogyó egyes részeiből nyert mustnak a különböző összetételéből a gyakorlat számára a következő következtetés nyílik: Gyenge sajtolás esetén, (a mikor a nyomás inkább csak a bogyó husára hat) több cukor keletkezik és a sav (a miből legtöbb van a mag körüli sejtekben) aránylag kevés lesz; ha azután a sajtolást

fokozzuk, akkor a cukortartalom apad, ellenben a savtartalom növekszik. Megjegyzendő még, hogy a bogyó egyes részeiből nyert mustmennyiség a következő arányt tünteti fel: a husból nyert must az egész mustmennyiség 60%-a, a héjból nyert must 29%-a, a mag körüli sejtekből nyert szintén 20% a.

Egy kis üzlet-csinálás. Most néhány nappal a boszniai kirándulás befejezése után — írja a „Pesti Hirlap” — alkalmunk volt az egyes résztvevőkkel a kirándulásról beszélgetni s így az elért üzleti eredményeket is bizonyos mértékig megállapíthatjuk. A résztvevett kereskedők és iparosok kivétel nélkül azt mondják, hogy a kirándulás nem csupán igen kellemes és érdekes volt, de üzleti szempontból is várakozáson felüli szép eredménnyel zárult. A magyar kereskedőket és iparosokat mindenütt nagy szimpátiával fogadták és ez a szimpátia tényleg elért eladásokban is kifejezésre jutott. A beszerzett információk szerint a lent járt kereskedők jelentékeny üzletet kötöttek, különösen a posztó-, bélésáru-, vas-, papir- és bőrszakmákban, jó összeköttetéseket létesítet egy butorgyári és gépgyári cég és általában a társaságnak majd minden üzletember tagja valamelyes eredménnyel tért vissza. Jellemző, hogy még egy czinkográfiai intézet igazgatója is nagyobb megrendeléseket szerzett. A résztvevők véleménye szerint teljesen igazuk volt azoknak, a kik azt hangoztatták, hogy Bosznia igen jó piac a magyar ipar számára, csak kultiválni kell. A személyes összeköttetések létesítése Boszniában és Herzegovinában sokkal fontosabb, mint bárhol másutt. Hozzávetőleges számítás szerint körülbelül hétszáz ezer koronára rug a megkötött üzletek összege, a minél azonban sokkal fontosabbnak látszik, hogy sokan maradandó összeköttetéseket létesítettek, a mely a jövőben fogja igazi gyümölcseit meghozni.

Igazságos döntés. Az osztráknak, ha későn is, de megjön az esze, nem mint a miénk: se későn, se korán! — Igazolja ezt a következő eset: Valamelyik osztrák ipartestület korcsmát akart nyitni. Az illető pénzügyi hatóságok ezt nem akarták tudomásul venni. Ezért az ipartestület a legfelsőbb közigazgatási bírósághoz fordult panaszszal, azonban itt is elutasították a következő megokolással: Korcsmaipar folytatását nem lehet olyan czélnak tekinteni, amelyeneket az ipartörvény a testület feladatai gyanánt felsorol. Nem lehet ezt sem ipari, sem művelődési, sem emberbaráti czélnak tekinteni, de anyagi szempontokból sem látszik megokolhatónak az ilyen üzlet folytatása, mert nem szolgál az ipartestületi tagok érdekeinek. Igaz ugyan, hogy a törvény segédszállókról beszél és megengedi, hogy az ipartestületek ilyen segédszállókat létesítsenek, a korcsmát és vendéglőt azonban nem lehet a segédszálló fogalma alá vonni.

Rákospalotáról. Az itteni vendéglősök ipartársulata azon kéréssel fordult a község előljáróságához, hogy 2% borapadás leszámítást engedélyezzen. A képviselőtestület úgy határozott, hogy csak egy százalék leszámítást engedélyez.

Az idegenforgalom értéke. Hogy az idegenforgalom mily roppant sokat jövedelmezhet egy országnak, az alábbi számokból kitűnik. Tirolban 45.000 ágy áll a szállodákban és vendéglőkben az idegenek rendelkezésére; a szállodai és vendéglői üzemenél lekötött ingatlanok értéke pedig átlagosan 2600 korona ágyanként, vagyis összesen 117.000,000 korona. Ezenkívül ingókba 79 millió van befektetve, úgy, hogy az egész

befektetés értéke 196 millió korona. A foglalkoztatott személyek száma a szállodai üzemenél kerekén 16,000; illetményeik 3 millió és 950,000 koronára rugnak. A forgalmi vállalatoknál (vasutak nélkül) alkalmazottak száma 3213, a hegyi vezetőké pedig 715. A Tirolban megforduló idegenek ellátásukra évente átlagban 33,534,000 koronát költenek. Az idegenek élelmezésével kapcsolatos adók összege az 1908. évben 3,653,149 korona volt; ezen adó 10 év alatt 68 százalékkal emelkedett, mert 1908-ban csak 2,184,331 koronát tett ki. Ezzel szemben Tirol népessége csak 5.72 százalékkal emelkedett ez időszak alatt, az adó szaporodásának legnagyobb része tehát az idegenektől eredt. Megemlítjük még, hogy a szálloda-üzemnél szükséges fenntartási és berendezési munkálatokra 1,800,000 és reklám-célokra 1 millió és 170,000 koronát fordítottak az 1908. évben.

Uj kávéház. Budapesten a Rákóczi-uton levő volt Elite-kávéházat *Grosz Ödön* teljesen ujonnan berendezve, „Ostende“-kávéház czímen megnyitotta. Üzletvezetője *Linczmayer Gyula*, főpinczérei pedig *Kiricsics János* és *Rábai Béla* lettek.

Vendéglőárvételek. *Bohos Lajos* volt buziási vendéglős átvette a Váci-ut 60. sz. alatt levő vendéglőt, mely alkalommal ipartársulatunk kötelékébe is belépett. — *Fernengel Márton* fővárosi vendéglős a Ferenz-körut 3. szám alatt új vendéglőt nyitott. *Farkas István* bátyánk révén szintén belépett ipartársulatunk tagjai közé. Üdvözljük.

Családi öröm. *Schrettner Márton* fővárosi vendéglős kartársunkat kedves neje egy egészséges leánygyermekkel ajándékozta meg, ki Erzsébet nevet nyert a szent keresztiségben.

Asztali alma, messzemenő téli fajok, válogatott, egészséges példányok, parmen, aranyanett, törökbalint, rozmarin, bellőr, szeresike legnemesebb fajokból vegyesen, ötkilós postakosárral 3, ötvenkilós ládával 25, százkilós ládával 45 koronáért gondosan, szakszerűen és lelkiismeretesen csomagolva szállítja utánvétellel *Niemetz Malvin Nagymaroson*, Hontmegye.

Vajonkörte, kiváló finom fajok, dechan, díll, szagos császárkörte, vegyesen ötkilós postakosárral 3.50, tizkilós kosárral 6.50 korona. Téli csemegezőlő, kiváló finom, tartós fajokból ötkilóssal 3 koronáért szállítja utánvétellel *Szeles Pál*, Nagymaros.

Honi gyártmány. Elsőrendű folyékony száraz *szén savat* ajánl, könnyű 10, 15, 20 kilogrammos aczeltartányokban az „Egyesült Magyar Szénsavgyárak“ Budapest IX., Soroksári-ut 30. Pontos kiszolgálás.

Kéztisztító nemezek. 20 cm. hossza, 10 cm. széles, 30 fillér darabja. — 30 cm. hosszú, 10 cm. széles, 40 fillér darabja. Smirglit kilónként 1 koronáért szállít *Mechlovits Ferenc*, Budapest, VIII., Salétrom-utca 10.

Kitüntetések egész sorozata érte a Kálmán-féle szab. Biborpaprikát, mert az a legjobb. Árjegyzéket ingyen küld *Kálmán József* paprika-nagykereskedő, Szeged, Dugonics-tér 7.

CSARNOK.

Kurucz időkből.

De szomorú, de nehéz a szegény asszony sorja, Ha az urát a harczi szél másfelé sodorja... Bubánatba mélyed, hervad-sorvad egyre, Százszor kitekint a völgyre meg a hegyre S lesi, vágyva-várja, mikor jön a párja!

Hervadozok én is egyre édes uram-lelkem, A szememet mindennap a távolba felejttem; Lélek nélkül járok... Lelkem ott van nálad, Hogyha te meghalnál, megölne a bánat, Pedig mindig-egyre, te vagy az eszembe!

Azután meg itt is olyan szükség volna rád is; Tudod, hogyha nincsen gazda, fogy a gazdaság is: Az asszony csak asszony, ha van is két karja, Meglopják, megcsalják, bárha nem akarja... Gyere haza, várom a szerelmes párom!

Azóta már itt is olyan nehéz idők járnak: Halljuk már a közeledtét labanczok hadának, Nem tudom, hol járnak a közelben-másutt, De idáig eljut harczi rikoltásuk, Megborzadok tőle... Tudsz-e te felőle?...

Kicsi fiunk egyre jobban kívánja az apját S forgatja már úgy titokban a kardot, a kopját. Minden áldott reggel a neveddel kel fel, Hadakozik is már a labancz sereggel S vágja — védve téged — a gaz ellenséget!

Gyere haza édes uram, szeretettel várunk; Te vagy a mi oltalmazónk, a mi erős várunk, Ha te itthon volnál, másképp menne minden; Nem menne el élve egy labancz se innen: Ismerünk mi téged, a te vitézséged!

U. i. De ha a nagy fejedelem másképpen akarja, Ne csüggedjen, ne lankadjon az én uram karja; Vágja a labanczot és haljon meg bátran, Terhes, új időknél szent zivatarában: Én a tüzet szitom S kicsi fiunkat is csak erre tanitom!

Horváth Elemér.

NYILT-TÉR.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

kitünő sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukorbetegségénél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatása!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tiszta!

Kapható ásványvízkereskedésekben vagy a Szinyo-Lipóczy Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rüdöfrakpart 8.

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

természetes égvényes SAVANYÚVIZ.

Borral legjobb a valódi **KRONDORFI** savanyuviz-fröcscs.

Vendéglősök figyelmébe!

Lencse igen szép, zsizsik mentes, métermázsánként 28 koronáért eladó, *Dávid Sándornál*, Kovászna, (Háromszékmegye).

Meidinger kályha

nagyobb, jó állapotban olcsón eladó. VII., Wesselényi-utca 31. Jármái.

Boreladás. Báró Prónay Sz. Gábor úr Tóalmási gazdaságában mintegy 39-34 hektoliter egy éves ó bor van eladó. Bővebbet nyújt *Haffner Károly* kasznár Tóalmáson.

HAACK ANTAL-féle stájer alpesi gyógyfü-gyomorlikör.

Ezen a Stájerország alpeleinek legnemesebb és legjobb gyógyfüveiből a leggondosabb páralat utján készített likör, az emberi belsőszervekre való jó behatásának köszönheti a mindig jobban emelkedő szétterjedését; ennek folytán és a rendkívüli zamatja következtében jelenleg a likörök között az elsőrendű helyet foglalja el.

Mint utazási likör, különösen a tengeren, ezen ital alig nélkülözhető és a gyomrot erősítő természeténél fogva legmelegebben ajánlható.

Rendelmények kéretnek egyenest

BARTUSCHEK ERNŐ urhoz BUDAPEST,

VII., Hungária-körut 15. sz. alá intézni.

Cs. k. orsz. szab. likörgyár

HAACK ANTAL GRAZ.

Alapítottatott 1808. évben.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja. 1908. ST. LOUIS GRAND PRIX.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdői KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

A KRISTÁLY

forrás szénsavval telített ásványvize hasznos ital étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél. A legtisztább és legegészségesebb asztali és borviz. — Hathatós szomjcsillapító. — Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. — Kérjen árjegyzést. — Szénsavtelítés nélküli töltés is rendelhető, mely hasonló enyhesége folytán pótolja a francia Evian és St. Galmier vizeket.

Szt. Lukácsfürdő Kútállalat Budán.

MUSTÁR

(Eredeti francia-mód) valamint kitünő minőségű paradicsom

1 és 5 literes üvegekben vendéglős urak részére

kapható: **MOCZNIK L.**

conservgyárában

Budapest, VIII. kerület, Alföldi-utca 10. szám. A budapesti elsőrendű vendéglősök szállítója.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétele következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségeknek, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenz József-rakpart 22. Kútkezelőség: EPERJES.

Főraktár: WAHLKAMPF és GÖRÖG ásványvíz nagykereskedő cégénél BUDAPEST, V. ZOLTÁN-UTCA 11. TELEFON 42-55.

SIPULUSZ LAPJA

KAKAS MÁRTON

Magyarország legkedveltebb élelplapja.
Megjelen minden vasárnap. Egyes szám 15 krajczár.
Előfizetési ár: Egész évre 6 frt
Fél évre 3 frt
Negyed évre 1 frt 50 kr

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 4.

HIRMANN FERENCZ
részaru-gyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. sz.

Készít gőz-, víz- és légszuszvetékhez szükséges részárakat. Bor-, és sör-szivattyukat, sör kimérő-készülékeket légnomással, valamint mindennemű részárakat, fémfelirati táblákat és részlyukokat. — Alapított 1880-ban — Az 1896. ezredéves orsz. kiállításán az állami ezüst-éremmel kitüntetve.

TELEFON: 29—03.

"Gyártelep"

Sörfőzde-Részv. Társ.

Temesvározt

hazánk legnagyobb vidéki sörfőzdeje tisztelettel ajánlja a legfinomabb világos söröket pótló

dupla korona sörét

azonkívül különminőségű márcziusi, udvari, dupla márcziusi, bajori, bak stb söröt

Arjegyzékkel szívesen szolgát fenti vállalat.

Budapesti főraktár: VIII., Práter-u. 44/a.

PANNONIA SEC

HÖLLE PEZSGÖGYÁR
=BUDAÖRS.=

A petánczi „Széchenyi” gyógyforrás

lithiumos alkalikus ásványvíz.

Gazdag natrium, hydrocarbonat és lithium tartalmánál fogva a hasonló természetű hazai és külföldi gyógyvizek között az elsők közé tartozik. Kizárólagos főraktár:

Péczely és Gebhard,

Budapest, II., Batthyány-ú. 3. Telefon 40—97.

Iparsó

fagyalt, jegeskávé, hidegkésztmények előállításánál a jég szószására valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérézősködékre díjmentesen nyújt

A Magyar Királyi Sojvédék Vezérügynöksége
BUDAPEST, V., Váci-körút 32. sz.

Értesítés!

Nagyrabecsült ügyfeleim, valamint az igen tisztelt üzleteladó és vevőközönség b. tudomására juttatom, miszerint „Adás vételi irodám” felhalmozott teendőit tulajdonlatságom miatt egyedül végezni képes nem vagyok, miért is fivérem **Grosz Albert** segédkezik nekem annak vezetésében.

Ezeknél fogva fivérem **Grosz Albert** nevében minden néven nevezendő ügylet lebonyolítására, üzletek adás-vétele körül szükségesnek mutatózó pénzügyi tranzakciók keresztülvitelére feljogosítva van.

Az igen t. üzleteladó és vevőközönség érdeke mint eddig, úgy ezentul is minden irányban a legnagyobb figyelemmel lesz kísérve és midőn az irántam tanúsított jóakaratot fivérem **Grosz Albert** részére is kérem, maradtam

Budapest, 1009. augusztus hóban

teljes tisztelettel

Grosz Ödön

Budapest, IV., Semmelweis-u 4.

Nagy pinczészet présház kerttel és pinczéval, két városi ház, igen kényelmes pinczékkel, 500 Hl. tölgy és cement-hordókkal, nagyon kedvező helyfékvéssel, hajó- és vasuti állomással, borkereskedés vagy hasonló vállalat részére eladó vagy bérbeadó. Bővebbet: Lagler Alajos Stein-ban (Alsó-Ausztria.)

Seifert Henrik és Fia

cs. és kir. udvari tekeasztalgár.

Császári és királyi szabad. jégsekrengyár.

Budapest, VII., Dob-utca 90. sz.

Arjegyzékek vidékre ingyen és bérmentve.

Pinczerek figyelmébe!

Fő- és fizetőpinczerek, kiknek oldalzsebtárca (papirospénz) vagy pinczértáska (apró- és ezüst számára) van szükségük, a melynek feneke nincs többé külön beillesztve, hanem a felsőrés az aljával egy daraból készült — a legjütányosabb árak mellett szerezhetik be.

Árak 3.50-től 5 frtig.

Molnár Vilmos

kesztyű- és sérvkötőgyárosnál.

Budapest, VII., Károly-körút 28. szám.

(Központi városház.)

Gummi- és hálhólyag-különlégességek tucatzatonként 2, 3, 4, 5 és 6 forint. Nagy raktár a legkiválóbb gyártmányú göröcsér, gumiharisnyák, sérvkötők, szuszpenzoriumok és a legkülönlétebb betegápolási cikkekqen.

ELŐKELŐ

budapesti szálloda nagy ét-
termére

bérlő kerestetik.

„Savoy” nagyszálloda, VIII.,
József-körút 16. szám.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet **ingyen** és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közötté több hercegi és grófi uradalomtól. — Cim:

Szücs Sándor fia szőlőtelepe, Bihardiöszeg.

Első magyar részv. serfőzde

Gyártelep és központi iroda: Kőbánya
Telefon szám: 52—60.

Városi iroda: VIII., Eszterházy-utca 6.
Telefon szám: 52—59.

Palaczkör osztálya: X. kerület Kőbánya.
Telefon szám: 56—58.

BEITZ JÁNOS

műsztergályos, dákó- és billárdgolyó készítő, kávéházi eszközök raktára és javítóműhelye

BUDAPEST,
VI. Akaczfá-u. 55.
TELEFON 81—90.

HORVÁTH és CSILLAG

tekeasztal, dákó- és műbutorgyár Budapest, VII., Klauzál-tér 6. — Telefon 95—31. — Teljes kávéház, étterem és szálloda berendezések Állandó raktár kész és használt tekeasztalokban. — Arjegyzék vidékre ingyen és bérmentve.

Legegészségesebb savanyvíz

„ARTÉZIA” részv. társaság Budapest, VII., Egressy-ut 20

SCHÄTZ JÓZSEF

sörnagykereskedő

Budapest, VIII. ker., Práter-utca 47.

Telefon 57-22.

Károly István főherceg, Angol Porter sörének főraktára.

Dreher Antal sörfőzdéi részv. társ. főelárústitója.

Az Első Magyar Részvény Sörfőzde főelárústitója.

Ujabban, számolva az észlelt áramlással, hogy tisztelt vevőinek a való müncheni Bajor sörök iránti óhaját kielégíthesse elhatározta, hogy **eredeti müncheni** sört is fog állandóan raktáron tartani. E végből kiválasztotta a jók közül a legjobbat — a legkevesebb reklámmal dolgozó és mégis leghiresebb — Amerikába nagymértékben exportáló

Jos. Sedlmayr Bierbrauerei zum Franziskaner-Keller A. G.

müncheni nagy sörfőzdét és ennek képviselőjét Magyarországra, Horvátországra, Bosznia és Hercegovina területére átvállalta. Kőbányai sörökön kívül tehát ezután állandóan raktáron tartok

Kiviteli barna müncheni sört

is úgy $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{1}$ hordókban mint palaczkokban és kérem a nagyérdemű közönség, valamint az ismétlárústitók hatalmas karát, hogy megrendeléseikkel szerencsétlenséget, eleve is a legfigyelmesebb pontos kiszolgálást ígervén.

Kiváló tisztelettel

SCHÄTZ JÓZSEF

sörnagykereskedő

Budapest, VIII., Práter-utca 47

A legjobb étel

is rosszul sikerülhet, ha nem a megfelelő fűszert használja hozzá! Ön nem takarít semmit ha olcsót vesz, mert elrontja az ételt!

A kálmán-féle szabadalmazott

BIBOR-PAPRIKA

a legjobb, legszebb és legkiadóbb. Rzine remek és az ételnek különös jó zamatot kölcsönöz. Csak eredeti és védett csomagolásban kapható. Kedvezményes ár a vendéglős urak részére: 5 kor. kilónként. Tessék kísérletet tenni vele, soha többé más paprikát használni nem fog. Ajánlok továbbá egyéb minőségű, szavatolt vegytiszta, saját örletésű

valódi szegedi paprikát

a következő árakban:

Prima rózsapaprika	1 Ko.	1'80 kor.
Különleges rózsapaprika	1 "	2'— "
Gulyáspaprika, csipős	1 "	2'40 "
Félédes E jegyű	1 "	2'80 "
Egész édes EE jegyű	1 "	3'20 "
EEE egész édes legjobb minőség	1 "	3'60 "

Szalámi legfinomabb minőség napi árban.

Áruim tisztaságáért és jóságáért feltétlen szavatosságnat vállalok. Meg nem felelő árukétt a pénzt visszatérítem, vagy megfelelőre kicserélem! Elismerő levelek egész halmazával naponta érkeznek be! Kérem nagybecsű megbízásait s vagyok teljes tisztelettel

Kálmán József paprikanagykereskedő

SZEGED, DUGONICS-TÉR 7.

Najman József hentes-mester Budapest, VIII., Német-utca 21. sz. Szállit vendéglősök, kávé-sok, korcsmárosok stb. részére a legjobb minőségű virstliket, polhászokat napi áron. Megrendelések pontosan teljesítettek.

Dr. SZULY ALADÁR

élelmiczikke és fűszer
nagykereskedése

PÁRATLANUL GAZDAG KÜLÖN CSEMEGEOSZTÁLY

Budapest, Múzeum-körut 23.

A világhírű francia DELBECK & Comp.
reimsi pezsgőbor-gyár

magyarországi fölerakata

Dr. Szuly Aladár

Dr. Szuly Aladár

Válogatott fűszerárak,
mindennemű bel- és kül-
földi csemegék, magyar és
francia pezsgőborok, rum
és tea, liqueurök, sajt, vaj,
kassai, prágai sonka fel-
vágottak, gyümölcsök stb.
stb. raktára.

Alapított
1825.

Alapított
1825.

HUBERT J. E. POZSONY.

Csász. és kir. udvari szállító.

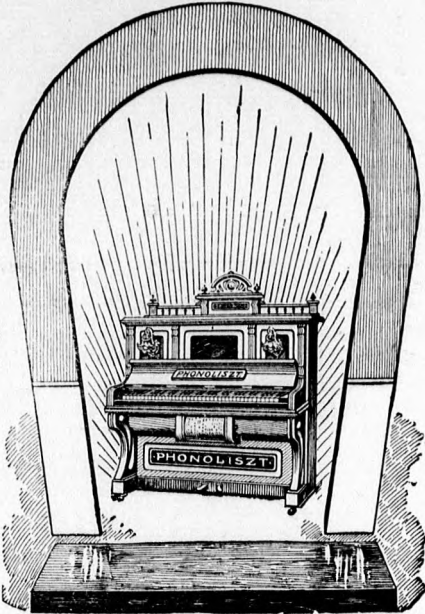
Különlegességi
jegy.

Különlegességi
jegy.

„GENTRY CLUB”
a budapesti orsz. kaszinó pezsgője.

760
munkas

49 első
díj

Minden vendéglő és kávéház helyiségben

≡ MÁGNEST ≡

képeznek a Hupfeld-féle zeneszerkezetek.

Európa első és legrégebb zongora gyárából. Villanyos erőre berendezett Phonolist zongorák, súlyfelhúzással működő zongora. Orchestrion, Atlantic vonós, Xylophon, hegedű sip és mandolin hangokkal.

A Hupfeld-féle zeneszerkezetek előnyei minden más zeneszerkezetek felett a következők: Legtökéletesebb zenehangzás, szolid és czélszerű, modern művészi kiállítás, határtalan tartosság.

Kinek szándéka van ily zeneszerkezetet vásárolni, ne mulassa el árjegyzéket, esetleg mintaraktáramat megtekinteni.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Érdeklődőknek a zeneszerkezetek mintaraktáramban díjtalanul bemutattnak.

A fent nevezett zeneszerkezetek kényelmesen fizethető havi részletekre is kaphatók

MARTIN JÓZSEF BUDAPEST, VIII., Kenyérmező-u. 6.

Magyarországi képviselőség és mintaraktár.

SZIMON ISTVÁN

fűszer, csemege, főzelék és huskonzervek, sajt,
vaj, bor, pezsgő, likőr, cognac, rum, tea, kávé.

BUDAPEST

FŐÜZLET: V., KER. VÁCZI-KÖRUT 12. SZ.
Telefon 29—60.

Fiókok: V., Váci-körut 60. Telefon 26-22.
VI., Teréz-körut 23. Telefon 22-61.

A legtöbb szálloda, vendéglő és
kávéház állandó szállítója.

Méltóztassék előny ájegyzéket kéni.

Tessék specziális kávé árajánlatot kéni.

Déva rendezett tanácsu város tanácsától.

6546/1909. sz.

Árverési hirdetmény.

Déva r. t. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező

„Fehér Kereszt” szállodát

1910. évi augusztus hó elsejétől számítandólag **10 esztendőre bérbe adja.**

A kikiáltási ár évi 12.000 korona bérösszeg.

Bérlő köteles a bérleti idő első esztendőjében 20.000 korona beépítést eszközölni a tanács kijelölése mellett.

Az épület és melléképületeinek renoválását a bérlő tartozik esetről-esetre a saját költségén eszközölni.

Az árverezni szándékozók oly figyelmeztetéssel értesítetnek, hogy ajánlataikat a kikiáltási ár 10%-át kitevő bánatpénzzel felszerelten írásban 1909. évi november hó 15ig alólr tanácshoz adják be, ezen nap délelőtti 10 órájáig, vagy pedig az ugyanekkor megtartandó szóbeli árverésen ígereiteket szóval adják elő annyival is inkább, mivel az ezután beérkező ajánlatok nem fog figyelemre méltatni.

Az írásbelileg ajánlattévők kötelesek ajánlatukban azt is elismerni, hogy a részletes árverési feltételeket ismerik.

Az árverési feltételek a fenti határnapig Déva r. t. polgármesteri hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Déva, 1909. évi október hó 2.

A városi tanácstól.

Hajdudorog város előljáróságától.

232/5757. 1909. kgy.

Hirdetmény.

Hajdudorog község tulajdonát képező, a községtől mintegy 1 $\frac{1}{2}$ kilométer távolságra fekvő „István“-fürdő az 1910. évi április 15-től 1916. évi április 16-ig terjedő hatévre, az ez évi november 21-én a község háza tanácstermében tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatik azzal, hogy az albérletbe nem adható.

Ezen fürdő bérletével italmérési engedély is jár a fürdői évadra. Az engedélyt bérlő saját költségén tartozik nevére átiratni.

Kikiáltási árul évi 2360 korona állapittatik meg, melyen alul a bérlet ki nem adatik.

Bánatpénzül árverelő 236 koronát tartozik az árverelő küldöttség kezeihez letenni.

A képviselőtestület fentartja magának a jogoi arra, hogy a bérletet tekintet nélkül a megajánlott összegre, a nékie tetsző egyénnek adja.

Az árverési feltételek a község házában a főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Hajdudorog, 1909. október 18.

Farkas Győző
főjegyző.

Szabó Elemér
főbíró.

LITTKÉ L.

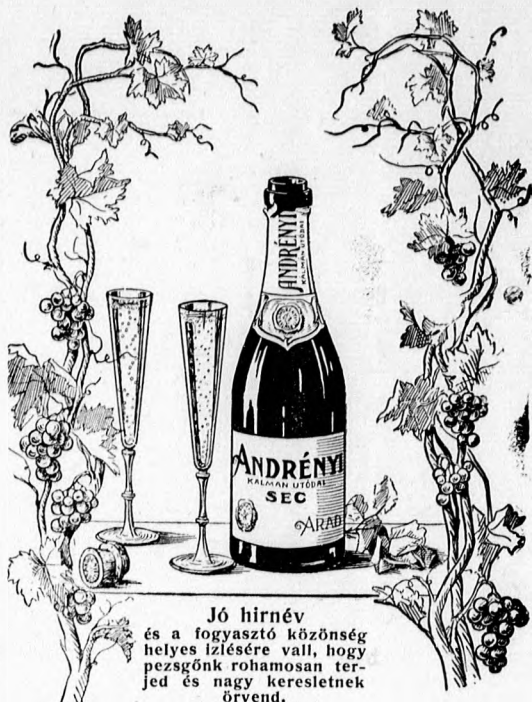
PEZSGOGYÁRTELEPE

:: PÉCSETT ::

BUDAPESTI FORAKTÁR:

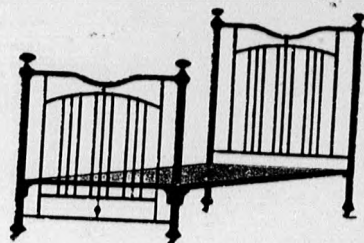
IV., SZÉP-UTCZA 3.

TELEFON 10—85. ::

Jó hírnév és a fogyasztó közönség helyes ízlésére vall, hogy pezsgőnk rohamosan terjed és nagy keresletnek örvend.

KAPHATÓ: minden elsőrangú fűszerkereskedés ében, kávéházban és vendéglőben.

Szálloda berendezések Bruck J. Henrik

vas- és rézbutorgyára

Budapest.

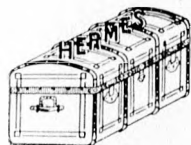
Gyár: IX., Liliom-utca 8. szám. (Saját házában.)

Mintaraktár és iroda: VI., Andrásy-ut 32.

Ajánlom dusan felszerelt raktáromat vas- és rézbutorban, olcsó árban és kedvező fizetési feltétellel.

Alapított 1869

Alapított 1869

KISZELA ÁGOSTON UTÓDA

Első magyar szabadalmazott „HERMES” utazó bőrönd, utitáska és bőrúgyár

BUDAPEST

VII., Dohány-utca 46. szám és Klauzál-utca 4. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

AZ „ERDÉLYI PINCZE - EGYLET”

császári és királyi udvari szállítók

KOLOZSVÁROTT.

::

::

Sürgönyezim: Bortermelők szövetekezete Kolozsvár.

Ajánlja egyenesen a szövetekezeti termelő tagjaitól beszerzett és minden kiállításon elsőrendű érmekeket nyert tisztán kezelt és kiténő minőségű fehér- és veres-, asztali-, pecsenye-, csemege- és gyógyborait. Megkeresésére készséggel küld árlapot az igazgatóság.

Magy. Kir. Földművelésügyi Minisztertől.

63674. szám. IV. 1909.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A vizaknai állami sósógyógyfürdőhöz tartozó italmérési engedéllyel ellátott

czukrászának

és mellékhelyiségeink 1910—1914. évi bérletére 1909. évi november hó 27-én reggeli 9 órakor a vizaknai m. kir. fürdőfelügyelőség irodai helyiségeiben évi nyolcszáz (800) korona kikiáltási ár mellett nyilvános szó és írásbeli versenyárgyalás tartatik. A versenyárgyalás feltételei a fent nevezett irodahelyiségben a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Budapest, 1909. évi október hó 20-án.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Kávéházi és vendéglői

berendezések, billiárdasztalok, chinai ezüst és alpacca áruk, márvány asztalok, hajlitott székek, valamint kerti székek és asztalok, porcellán és üvegneműek, abroszok és asztalkendők legolcsóbb és legelőnyösebb beszerzési forrása.

Glück Márton és Fia

Budapest, VI. ker., Hajós-utca 17.

TELEFON 80—61.

Cs. és kir. udvari
DREHER ANTAL

Budapest

Yárosi Iroda: VIII., József-utca 36.

és kamarai szállító.
SERFÓZDÉJE

Kőbányán.

Saját palack-töltés.

Ajánlja kiténő minőségű ászok-, király-, mároziusi-, kivitteli mároziusi-, korona (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla mároziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kősr kőkorokban. Nagyobb mennyiséget saját jégkoszájában szállít.

BORHEGYI F. borkereskedő.

Budapest, V. kerület, Gizella-tér I. szám

Pinczék: Budafokon és V. kerület, Dorottya-utca 8. sz.

Ajánlja a legjobb:

francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket gyári áron.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Buziásfürdőn

(Temes megye)

az étterem, gyógyterem (kávéház és cukrászda) a jövő évi fürdőidényre (esetleg hosszabb időre is) azonnal bérbeadó.

Bérbevevő az üzletet már most átvehetné.

Bérbeadó fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül a beígért bérösszszegre — szabadon választhasson.

Szerződési feltételek a fürdőigazgatóságnál bármikor betekintheők.

Lukács János adás-vételi
irodája —
Budapest, VIII., Aggteleki-utca 5. sz.

Üzlet eladóknak

és vevőknek becses figyelemtartásban saját
érdekükben felajánlom a legjobb hírnévnek
örvendő

adás-vételi irodámat,

hol a legszolidabb alapon lesz úgy eladás,
mint vétel közvetítve.

Feleimet semmi néven felmerült előleges
kiadások nem terhelik, kizárólag az ügy-
let végleges lebonyolítása után közösen
megegyezett tiszteletdíj fizetendő.

Továbbá szállodákat, kávéházat, éttermet, vendéglőket,
közvetítetek úgy helyben, mint vidéken és külföldön.

Dr. Angyan, dr. Elischer, dr. Herzog, dr. Kétli, dr. Korányi, dr. Laufenauer és
dr. Liebermann egyetemi tanár urak által ajánlott

dupla malátasör Szent István védjegygyel
a kőbányai polgári serfőző r.-t. készítménye
a sörpar egyik legjelentősebb vívmánya.

Ezen rendkívül kellemes ízű üdítő ital egyszersmind kítőnő szer álmatlan-
ság, idegesség, emésztési zavarok és étvágytalanság ellen, ajánlható továbbá vér-
szegényeknek és lábadozó betegeknek, valamint a gyengeség különböző nemei ellen,
végre igen fontos szoptató nőknél. — Kapható Budapesten minden fűszer- és csemege
üzletben. A vidékre a serfőzde maga szállítja. — Budapesti árak: a fogyasztási
adóval együtt egy nagy palaczk (palaczkokon kívül) 40 fillér, egy kis
palaczk 32 fillér.

Ganz és Társa

vasöntő és gépgyár részv.-társ.

Budapest, X.,

Benzin motorok és loco-
mobilok.

Szivógázmotorok.

Gőzekék.

Malom berendezések.

Hengerszékek.

Ganz-féle villamossági r.-t.

Budapest, II., Lövház-utca 39.

Városi üzlet: IV., Koronaherczeg-u. 5.

Villamos világítási beren-
dezések.

Electromotorok.

Iv lámpák.

Csillárok.

Osszes szerelési anyagok.

Villamos ventilátorok.

„Simplex“-vizeszűrők.

„MUNDUS“
EGYESÜLT MAGYAR HAJLI-
TOTT FABUTORGYÁRAK R.-T.
Központi iroda:
BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-U. 10.
Raktár:
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJUS-UTCA 15.
Telefon 89—51.
GYÁRAK: Besztercebánya, Boros-
jenő, Kassa, Ungvár, Varasd, Vrata.
Mindennemű hajlitott fabutor
és kerti butor.
Ajánlja kávéházi és vendéglő beren-
dezésekre csinosan kiállított gyárt-
mányait.

Transylvania Sec
Louis Francois & Comp.

császári és kir. udvari szállítók. Fülöp Szász Coburg Gothai Herczeg Ö Fensége szállító.

————— BUDAFOK. —————

== 16 elsőrendű kitüntetés. ==

Főraktár:

BORHEGYI FERENCZ

Budapest, V. ker., Gizella-tér I. szám.

Sürgőnyczim:

FRANCOIS BUDAFOK.

Védjegy.

==== Hors Concours. ====

Vezérképviselőség:

RUDA és BLOCHMANN
UTÓDAI

Budapest, V., Akadémia-utca 16. szám.

Telefon:

BUDAFOK 15. SZÁM.